

No 71.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af vissa till kronoparken Alträsk i Norrbottens län hörande jordområden; gifven Stockholms slott den 2 mars 1900.

Sedan domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 23 november 1899 gjort framställning om afskiljande och försäljande från kronoparken Uttersberg i Vestmanlands län af vissa inego- och utmarksområden, hvilka styrelsen ansett för kronoparken vara af föga gagn, men deremot i enskildes ego kunna fördelaktigare brukas, i anledning af hvilken framställning Kongl. Maj:t den 2 nästlidne februari till Riksdagen aflåtit nådig proposition, har domänstyrelsen nu i underdånig skrifvelse den 14 berörda februari meddelat, att, enär dylika till försäljning lämpliga områden kunde antagas förefinnas äfven inom kronoparken Alträsk i Öfver Luleå socken af Norrbottens län, styrelsen låtit genom vederbörande öfverjägmästare verkställa utredning i detta afseende, samt att öfverjägmästaren, efter att hafva besigtigat den odlade och odlingsbara jorden och provisoriskt affattat de för upplåtelse lämpliga delarna deraf, men lemnat på vidare utredning och disposition beroende öfriga smärre lägenheter, såsom behöfliga för kronojägarens behof och för anläggning af skogstorp, i skrifvelse till styrelsen den 18 mars 1899, med bifogande af instrument öfver berörda besigtning jemte dertill hörande kartor, föreslagit, att nedan nämnda till arealen approximativt angifna lägenheter, hvilka å berörda kartor funnes särskildt utmärkta, måtte från kronoparken afskiljas och till enskilde försäljas, nemligen:

Lägenhetens namn och nummer å kartan	Åker och lindor		Röjnings- och betesmark		Skogsmark		Summa	
	har	ar	har	ar	har	ar	har	ar
1. Klöstersjö	3	50	—	90	52	—	56	40
2. Morells	4	50	2	40	29	18	36	08
3. Boqvists	3	60	—	—	36	32	39	92
4. Rutqvists	3	—	8	—	20	80	31	80
5. Hedlunds	5	35	7	52	17	45	30	32
6. Svedja	3	32	—	60	17	36	21	28
7. Berga	8	—	11	08	19	52	38	60
8. Erssons	5	24	3	52	38	52	47	28
8 a. Nilssons torp	1	28	3	64	16	43	21	35
9. Lindahls	5	88	8	56	39	04	53	48
10. Fagerås	3	20	4	44	19	56	27	20
11. Degernäs	3	40	8	44	33	20	45	04
12. Nilssons	1	40	2	60	14	92	18	92
13. Brännberg	1	60	3	40	30	—	35	—
summa	53	27	65	10	384	30	502	67

Lägenheterna Erssons n:o 8 och Nilssons torp n:o 8 a, af hvilka det senare saknar byggnader och öppen åker, äro afsedda att samman-slås. Samtliga öfriga lägenheter äro försedda med åbyggnader och, med undantag endast af lägenheterna Boqvists n:o 3 och Svedja n:o 6, äfven bebodda.

I berörda skrifvelse har öfverjägmästaren anført, att, då ifråga-varande egoområden, om de bibehölles i kronans ego, kunde, med ledning af den erfarenhet, som vunnits för år 1898, antagas komma att i arrenden lemna endast omkring 1,200 kronor, af hvilket belopp någon behållning knappast vore att vänta, sedan derifrån dragits kostnaderna för oundgängliga reparationer och för utskylder, samt då genom ego-områdenas försäljande kronoparkens förvaltning komme att underlättas, det vore för kronan fördelaktigast, att dessa lägenheter afsöndrades och försåldes; och har öfverjägmästaren, för att lägenheterna skulle komma att röna efterfrågan, föreslagit, att köpeskillingsliqviden måtte fördelas på en längre tid, förslagsvis tio år, hvarjemte öfverjägmästaren ansett, att såväl de personer, som en längre tid innehaft någon af ofvan-nämnda lägenheter och genom sitt arbete försatt dem i deras nuvarande

skick, som ock de personer, hvilka efter kronoparkens inköpande såsom lägenhetsarrendatorer ditflyttat, borde erhålla företräde vid upplåtelsen.

Med tillkännagifvande att kronoparken Alträsk, hvilken bildats af de jemlikt kongl. brefvet den 2 april 1898 för kronans räkning inköpta frälsehemmanen Alträsk n:is 1, 2, 3, 5, 6, 7 och 8 om tillhopa $6\frac{7}{16}$ mantal äfvensom skattehemmanet Brännberg eller Johannisfors n:o 1 om $\frac{3}{4}$ mantal, samtliga hemman i en sammanhängande egofigur belägna i Öfver Luleå socken i närheten af Brännbergs station å norra stambanan, innehölle en sammanlagd areal af 19,580 tunnland 19 kappland, deraf 521 tunnland inegor, till hufvudsaklig del bestående af myrslätter, samt 14,780 tunnland skogsmark, har domänstyrelsen för egen del anfört, bland annat, att, ehuru dessa hemman, grundlagda redan år 1777 och belägna i länets nedre, bördigare del, hittills föga utvecklats, kunde dock jordbruk här anses hafva större utsigt till framgång än i flere andra trakter af detta nordliga län. På grund häraf och då läget numera till följd af norra stambanans utsträckning vore fördelaktigt, ansåge styrelsen, att ifrågavarande, å förberörda kartor utmärkta, här ofvan till areal och egoslag angifna egoområden skulle, sedan desamma blifvit från kronoparken afskilda genom egostyckning eller, om hinder härför mötte, genom jordafsöndring, väl lämpa sig att upplåtas såsom jordbrukslägenheter åt mindre bemedlade. Någon anledning för kronan att i sin ego bibehålla dessa lägenheter funne styrelsen icke vara för handen, enär någon behållning genom deras utarrenderande icke vunnes och tillräckliga arbetskrafter för kronoparkens skötsel kunde påräknas från blifvande lägenhetsinnehafvare och de skogstorpere, som i mån af behof komme att å kronoparken anställas.

Beträffande förslaget om den till upplåtelse afsedda jordens indelning i tretton särskilda lotter eller lägenheter, hvar och en med ett mindre, för oundgängligt husbehof afsedt skogsanslag, hade domänstyrelsen icke något annat att erinra, än att, då lägenheternas gränser, i anseende dertill att markens affattning endast varit provisorisk, icke nu kunnat definitivt bestämmas, åt styrelsen borde öfverlemnas att vid blifvande landtmäteriförrättning för lägenheternas afskiljande bestämma de jemkningar i de nu föreslagna områdesgränserna, som af den vid sagda förrättning vunna närmare utredning kunde påkallas.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande, å förberörda kartor utmärkta egoområden, må, med de områdesbegränsningar, som af domänstyrelsen bestämmas, genom egostyckning eller, om hinder härför möter, genom jordafsöndring

från kronoparken Alträsk afskiljas och efter förutgången saluvärdering, hvilken skall förrättas af vederbörande kronofogde med biträde af två af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet utsedde uppskattningsmän, till försäljning under eganderätt, med tillträde för köpare den 14 mars 1902, utbjudas i enlighet med föreskrifterna i kongl. skrifvelsen till domänstyrelsen angående upplåtande af lägenheter från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, dock med iakttagande att de bebodda lägenheterna, ehuru försedda med kronan tillhöriga åbyggnader, likväl, i öfverensstämmelse med 6:te punkten i berörda kongl. skrifvelse, hembjudas hvar och en till innehafvaren deraf, om han är å lägenheten bosatt, mot en köpeskillning, motsvarande det åsatta saluvärdet,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt som köpeskillningarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 mars
1900.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **LAGERHEIM**,
Statsråden: **WIKBLAD**,
ANNERSTEDT,
herr **VON KRUSENSTJERNA**,
grefve **WACHTMEISTER**,
CLAËSON,
DYRSSEN,
CRUSEBJÖRN.

Departementschefen, statsrådet grefve Wachtmeister föredrog här-
efter:

Domänstyrelsens underdåniga skrifvelse den 14 nästlidne februari, hvori — sedan domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 23 november 1899 gjort framställning om afskiljande och försäljande från kronoparken Uttersberg i Vestmanlands län af vissa inego- och utmarksområden, hvilka styrelsen ansett för kronoparken vara af föga gagn, men deremot i enskildes ego kunna fördelaktigare brukas, i anledning af hvilken framställning Kongl. Maj:t den 2 nästlidne februari till Riksdagen aflåtit nådig proposition — domänstyrelsen hemstält, att tretton särskilda, af vederbörande öfverjägmästare till arealen approximativt angifna och på af honom upprättade kartor utmärkta lägen-

heter eller egoområden inom kronoparken Alträsk i Öfver Luleå socken af Norrbottens län, hvilken bildats af de jemlikt nådiga brevet den 2 april 1898 för kronans räkning inköpta frälsehemmanen Alträsk n:is 1, 2, 3, 5, 6, 7 och 8 om tillhopa $\frac{7}{16}$ mantal äfvensom skattehemmanet Brännberg eller Johannisfors n:o 1 om $\frac{3}{4}$ mantal, samtliga hemman i en sammanhängande egofigur belägna i Öfver Luleå socken i närheten af Brännbergs station å norra stambanan, måtte från kronoparken afskiljas och försäljas.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande, å förberörda kartor utmärkta egoområden finge, med de områdesbegränsningar, som af domänstyrelsen bestämdes, genom egostyckning eller, om hinder härför mötte, genom jordafsöndring från kronoparken Alträsk afskiljas och efter förutgången saluvärdering, hvilken skulle förrättas af vederbörande kronofogde med biträde af två af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet utsedde uppskattningsmän, till försäljning under eganderätt, med tillträde för köpare den 14 mars 1902, utbudas i enlighet med föreskrifterna i nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen angående upplåtande af lägenheter från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, dock med iakttagande att de bebodda lägenheterna, ehuru försedda med kronan tillhöriga åbyggnader, likväl, i öfverensstämmelse med 6:te punkten i berörda nådiga skrifvelse, hembjödtes hvar och en till innehafvaren deraf, om han vore å lägenheten bosatt, mot en köpeskilling, motsvarande det åsatta saluvärdet,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar in-flöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Hvad statsrådet sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Waldemar Roos.